

krónika

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG IRODALMA

Válogatott bibliográfia 2008. január 1–május 31.

Összeállította a Móricz Zsigmond Könyvtár
sajtófigyelő szolgálata
**ÖNÁLLÓ MŰVEK
ÉS GYŰJTEMÉNYES MUNKÁK**
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére
vonatkozó közleményei

1. BODNÁR István: A mesék birodalmában: Barangolás Szabolcs-Szatmár-Beregben. – Nyíregyháza : Kaleidoszkóp M. Bt., 2008. – 156 p.
2. BORONKAY Ferencné: A Nyíregyházi Főiskola Tuzson János Botanikus Kertjének növény ritkaságai. – Nyíregyháza : Tuzson János Botanikus Kert, [200?]. – 16 p.
3. FAZEKAS Árpád: Adatok a fogászat Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei történetéhez. – Nyíregyháza : Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, 2008. – 52 p.
4. FUTAKY László: Kapocs: Szerzők – művek – könyvtárosok. – Nyíregyháza : Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, 2007. – 196 p.
5. GAÁL Ibolya: A közigazgatás feladatkörébe utalt gyermekvédelem Szabolcs és Szatmár vármegyében: 1867-1950. – Nyíregyháza : Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Múzeumok Igazgatósága, 2007. – 298 p.
6. Gasztronómiai kalauz: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg: [Észak-Alföldi régió]: [Éttermek, fogadók, sörözők, kávézók, cukrászdák]. – Debrecen : Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, 2002. – 46 p.
7. HARSÁNYI Gézané: Kálló kincsei. – Nagyálló : Nagyállói Önkormányzat, 2007. – 224 p.
8. KELECSÉNYI László: Nagy kópéságok: Krúdytitkok nyomában. – Budapest : Fekete Sas Kiadó, 2007. – 201 p.
9. KISS Gyula: A Kiss család Nyíregyházán. – Nyíregyháza : Nyíregyházi Városvédő Egyesület, 2008. – 20 p.
10. KISSNÉ SZŰCS Mariann: Gróf Gedenfeld Imre: 1810-1883. – Baktalórántháza : Baktalórántháza Város Önkormányzata, 2008. – [16] p.
11. KÓKAI Sándor: Földrajz és turizmus: Tanulmánykötet Dr. Hanusz Árpád 60. születésnapjának tiszteletére. – Nyíregyháza : Nyíregyházi Főiskola Természettudományi Főiskolai Kar Földrajz Tanszéke, 2006. – 394 p.
12. KOPKA János: Nyíregyháza templomai, kápolnái, imaházai = Churches, Chapels an Houses of Prayer in Nyíregyháza. – Nyíregyháza : Kelet-Press, 2008. – 128 p.
13. KORMÁNY Gyula: A Bereg-Szatmári síkság természeti, társadalmi-gazdasági erőforrásai, fejlesztési lehetőségei. – Nyíregyháza : Nyíregyházi Főiskola Turizmus és Földrajztudományi Intézete, 2008. – 342 p.
14. KOVÁCS Gábor: Új vetés: Pályakezdő fiatalok antológiája: A kárpátaljai magyar irodalom ötödik nemzedéke. – Ungvár – Budapest : Intermix Kiadó, 2007. – 100 p.
15. MÁRKUS Béla: Fáklya volt kezemben: In memoriam Móricz Zsigmond. – Budapest : Nap Kiadó, 2007. – 391 p.
16. A nyíregyházi Jósza András Múzeum évkönyve 48. – Nyíregyháza : Jósza András Múzeum, 2006. – 543 p.
17. PELENCZEI Szilvia: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Civil Almanach 2007. – Nyíregyháza : Első Nyírségi Fejlesztési Társaság, 2007. – 139 p.
18. Szabolcs-Szatmár-Beregi Almanach 23. Életrajzok, lélekrajzok. – Nyíregyháza : InForma Lap- és Könyvkiadó Kft., 2007. – 208 p.
19. SZERAFINNÉ SZABOLCSI Ágnes: Kultúrpolitika, iskola, könyvtár. A kultúrpolitika hatása Nyíregyháza középfokú iskolai könyvtáira a két világháború között. – Nyíregyháza : [Szerző], 2007. – 232 p.
20. TAKÁCS Tibor: Döntéshozók: A városi elit és városi önkormányzat Nyíregyházán a 20. század első felében. – Budapest : L'Harmattan, 2008. – 306 p.
21. TÓTH Sándor: Nagy idők apró történetei: 1848-1849: Irodalmi visszaemlékezések a forradalom és szabadságharc eseményeire, személyiségeire. – Nyíregyháza : Nyíri Honvéd Egyesület, 2008. – 288 p.
22. ZSOLDOS Jánosné: Egy életpálya tárgyi emlékei. – Nyíregyháza : Kölcsény Ferenc Gimnázium, 2007. – 100 p.

IDŐSZAKI KIADVÁNYOK

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére
vonatkozó közleményei

2008. január 1–május 31.

23. HEGEDŰS SÁNDOR: Ötven éve fedezték fel Ámi Lajost = Lungo Drom, életrajz
24. TAR IBOLYA: A klasszika filológus Csengery János = Magyar Pedagógia, 107. évf. 1. sz. p. 49-55.; nyelvész; életrajz; Csengery János (1856. 10. 02–1945. 04. 21)
25. ANTAL BALÁZS: Helyzetjelentés Keletről : Oláh András: Gyalogáldozat = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 120-123.; könyvismertetés; Pomáz, 2007.
26. ANTALL ISTVÁN: Kölcsény korszerűsége = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 90-91.; Elhangzott 2008. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján, Nyíregyházán, a Váci Mihály Művelődési Központban; Kölcsény Ferenc
27. BALÁZS ZSOLT: Infrastruktúra-fejlesztés a Nyírvidék TISZK Kht. Központi Képzőhelyén, a HEFOP 4.1.1. Projekt keretében = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 98-99.; építész; Nyíregyháza; Nyírvidék Térségi Integrált Szakképző Központ Kht.
28. BARNA ZSUZSANNA, NEDERMANN KATALIN: Van emlék a halál után? : Száz év magány - Móríc Zsigmond Színház, Nyíregyháza = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 115-117.; színikritika; Száz év magány. - Rend. Telihay Péter; Móríc Zsigmond Színház
29. BÁRSONY JÁNOS: Romák sorsa az 1940-es évek második felében Magyarországon = Múltunk, 53. évf. 1. sz. p. 222-256.; Országos adatokkal; cigányság; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye; 1940-es évek
30. BIGÉNÉ PÁL MÓNKA: Csehov a nyíregyházi Móríc Zsigmond Színház színpadán = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 51-60.; színikritika; Csehov, Anton Pavlovics; Sirály; Móríc Zsigmond Színház
31. FELHŐS SZABOLCS: A Balázs Ferenc Beregi Népfőiskola születése és tevékenysége = Partium, 17. évf. tavasz p. 61-65.; népfőiskola; Vásárosnamény
32. FÜLÖPP RÓBERT: A huszti református templom helyreállítása = Műemlékvédelem, 52. évf. 1. sz. p. 42-45.; református templom; műemlékvédelem; Huszt
33. GARAI PÉTER: A városszövet rejtelmek I. : Jóságos séta = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 83-89.; építész; Nyíregyháza-Jóságos; 08/2
34. GLÜCK LÁSZLÓ: A máramarosi só kereskedelmének útvonalai a 16. század közepén = Történelmi Szemle, 50. évf. 1. sz. p. 11-37.; kereskedelem; közlekedéstörténet; Bereg vármegye; Szabolcs vármegye; Szatmár vármegye; Ugocsa vármegye; Ung vármegye
35. H. NÉMETH KATALIN: Képek által talányosan = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 92.; képzőművészeti kiállítás; Váci Mihály Művelődési Központ
36. HAMAR PÉTER: „Ma is meg vannak füzeteim, amelyekből, ha kinyitom, egyszerre csap rám a daloló nép s a szenvedő nép” = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 5-14.; népdal; néprajzkutatás; Szatmár vármegye; Móríc Zsigmond (1879–1942)
37. MÁRIÁS JÓZSEF: ... írógépén nem szöhetett hálót a pók : Köszöntjük a 75 éves Kopka János újságírót, könyvkiadót! = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 93-95.; portré
38. MARIK SÁNDOR: A közös éneklés varázsa = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 47-53.; portré; kórus; Szabó Dénes
39. NAGY EDIT: Az ápolói hivatás pályaképének vizsgálata a kiegészítő szempontjából = Pedagógiai Műhely, 1. sz. p. 27-34.; főiskolai hallgatók; pályaválasztás; egészségügyi főiskola; Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara
40. OLAJOS GÁBOR: „Értő közönséget sikerült kialakítani...” = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 54-60.; portré; komolyzene; Nyíregyháza
41. PÉTERFI RITA, TÓTH MÁTÉ, VIDRA SZABÓ FERENC: Kisvárosi könyvtárak szerepvállalásai = Könyvtári Figyelő, 18. évf. 1. sz. p. 35-54.; kistérségek; könyvtár; felmérés; Baktalórántháza
42. SZABOLCSI RICHÁRD: Kodály módszere nemcsak a zenében él = Pedagógiai Műhely, 33. évf. 1. sz. p. 67-78.; kórus; portré; Szabó Dénes
43. AMBRUS ZOLTÁNNÉ, KISSNÉ MAJTÉNYI MÓNKA, KÖLYÁNÉ SZIRÁKI ÁGNES, MALAKUCZINÉ PÓKA MÁRIA: Nagyvárosok összehasonlító vizsgálata = Területi Statisztika, 11/48. évf. 2. sz. p. 136-163.; városok; agglomeráció; Nyíregyháza
44. GYÖRGY SÁNDOR: A „három testőr”: Tarpa öröksége = A Vörös Postakocsi, 2. évf. 1 (tavasz) p. 3-22.; gyümölcsfeldolgozás; szilvatermesztés; szilvapalinka; Szatmár-beregi
45. HÜSE LAJOS, FÁBIÁN GERGELY, SZOBOSZLAI KATALIN: Van itten elég sok szegénység...”: Az uzsorakamat intézményének empirikus kutatása = Kapocs, 7. évf. 2. sz. p. 40-47.; cigányság; szegénység; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
46. LÖCSEI HAJNALKA–SZALKAI GÁBOR: Helyzeti és fejlettségi centrum-periféria relációk a hazai kisté-

- ségekben = Területi Statisztika, 11/48. évf. 3. sz. p. 305-314.;
Országos összehasonlító adatokkal kistérségek; közlekedés; gazdasági élet; Baktalóránházai kistérség; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
47. BAKAY KORNÉL: Elégett Áldozat : Kunszabó Ferenc (1932–2008) = Kapu, 21. évf. 4. sz. p. 78-79.; nekrológ
48. GERGELY LÁSZLÓ: Átrakodó rokonok = Piac és Profit, 4. sz. p. 68-70.;
teherzállítás; vasút; beruházás; Záhony és térsége
49. Két esszé : A világvégén már jó... (Móricz Zsigmond) = Havi Magyar Fórum, 16. évf. 4. sz. p. 20-22.; műelemzés
50. KOVÁCS SÁNDOR: Kárpátalja székhelye (2. rész) = Magyar Turista, 6. évf. 4. sz. p. 48-49.;
településtörténet; Ungvár
51. KURÁTH GABRIELLA: A hazai felsőoktatási intézmények regionális hatásának vizsgálata a beiskolázási marketingmunkában = Tér és Társadalom, 21. évf. 4. sz., p. 95-129.;
Országos összehasonlító adatokkal; felsőoktatás; Nyíregyháza; Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
52. KÜHRNER ÉVA: Információszerzési szokások napjainkban az egészségügyi dolgozók körében = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 55. évf. 4. sz. p. 170-174.;
kórház; szociológiai felmérés; Nyíregyháza; Jósa András Megyei Kórház
53. N. PÁL JÓZSEF: Egy értelmiségi modell esélye és esendősége Kádár János korában: Váci Mihály életének tanúsága és tanulsága = Hitel, 21. évf. 4. sz., p. 47-53.;
pályakép; költő
54. ZSELINSZKY LÁSZLÓNÉ: A Könyvtári kis Híradó : A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 17. évf. 4. sz. p. 22-26.;
sajtó; könyvtáros;
55. NOVOTNY TIHAMÉR: Egy nyírségi festő Vácott : Cs. Nagy András művészetéről = Kortárs, 52. évf. 5. sz. p. 94-96.;
festőművész; portré; Cs. Nagy András (1927. 11. 30.)
56. Város a Latorca partján (1-2. rész) = Magyar Turista, 6. évf. 5. sz. és 6. sz. p. 48-49.;
településtörténet; Munkács
57. JÁNKFALVI ZOLTÁN: Mert repülni is muszáj... = Aranyas, 6. sz. p. 54-57.;
repülőtér; Nyíregyháza
58. Fáy Miklós: Friderikusz-klub = 168 óra, 20. évf. 15. sz. p. 32-33.;
portré
59. N. G.: Magyar szellemi műhely Szatmárnémetiben = Köznevelés, 64. évf. 15. sz. p. 10-11.;
hagyományápolás; határon túli magyarok; Kölcsey Ferenc Gimnázium
60. CSÁKI JUDIT: A manóember = Magyar Narancs, 20. évf. 19. sz. p. 36.;
színikritika; Ibsen, Henrik; Peer Gynt; Móricz Zsigmond Színház; Vidéki Színházak Találkozója
61. KOVÁCS ÁGNES: Megélenkült az egyházközségek élete” : Bosák Nándor püspök a tizenöt éves debrecen-nyíregyházi egyházmegyéről = Új Ember, 64. évf. 19. sz. p. 9.;
egyházmege; évforduló
62. BALOGH GÉZA: Hazahívó körte = Szabad Föld, 64. évf. 20. sz. p. 26.;
szociográfia; Csaholc
63. DOBOS ATTILA: Pákh Imre nem mindennapi életútja. + A Munkácsy-kiállítás diadalútja = Nemzetőr, 7. évf. 20. sz. p. 2-3.;
portré; képzőművészeti kiállítás; Pákh Imre
64. HARDI PÉTER: Nyírtass a félelem falva = Szabad Föld, 64. évf. 22. sz. p. 12-13.;
szociográfia; beruházás; Nyírtass

Eseménynaptár

2008. január 1–március 31.

1. Huszonegyedik alkalommal köszöntötte az új évet a 70 éves Szabolcsi Koncert Fúvószenekar Nyíregyházán vendégszólísták és a város sikeres táncegyütteseinek közreműködésével.

Újfehértón hetedik alkalommal adtak újévi koncertet a római katolikus templomban.

Életműdíjjal jutalmazták dr. Pintérné dr. Gönczi Ágnes-t, a Jósa András Oktató Kórház volt főigazgatóját.

A Vám- és Pénzügyőrség megszűnése után Nyíregyházán a Regionális Ellenőrzési Központ kezdte meg működését.

Nyíregyházán a Városüzemeltetési Kht. tevékenységeit a Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kft., illetve a Térségi Hulladékgazdálkodási Kft. végzi.

4. A Nyíregyházi Jósa András Oktató Kórházban *Kegye János* pánsípművész újévi koncertjét hallhattuk.
6. *Herka István* független jelölt nyerte el az időközi polgármester-választást Beregsurányban.
7. A TIT Jurányi Centrum a TIT Megyei Tagcsoportjával és a Móricz Zsigmond Könyvtárral együtt Úton Kodályhoz címmel szabadegetemi előadást tartott a könyvtár előadótermében.

Az Országos Tisztiorvosi Hivatal Népegészségügyi Főosztálya és az ÁNTSZ Észak-alföldi Regionális Intézete „Füstmentes osztályok versenye” programot hirdetett.

- A megyében egyedülálló informatikai új ügyfélhívó és ügyfél-információs rendszert adtak át Újfehértón.
8. Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács *dr. Gyulai Gábor* 6. évre ismételt kinevezte a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság elnökévé.
9. Megnyílt *Aranyosi Zsuzsanna* miskolci ruha- és textiltervező kiállítása Nyíregyházán a Pál Gyula teremben.
A Vám- és Pénzügyőrség Észak-alföldi Regionális Parancsnokság új vezetője *dr. Mező Gábor* alezredes lett.
10. A Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség szakácsversenyének regionális selejtezőjén a gasztronómia mesterei Nyíregyházán a Sipkay Barna Szakközépiskolában randevúztak.
12. Napkoron hetedik alkalommal rendezték meg a Napkorona Udvarház Rendezvény és Fesztivál Központ területén a nemzetközi böllerversenyt.
Tizedik alkalommal rendezték meg Nyíregyházán a Romantika Esküvői Kiállítást és Vásárt a Zrínyi Ilona Gimnáziumban.
14. *Pelle Zoltán* Lopott fotóalbum című kiállítását láthattuk a Mustárházban.
Gyógyteafőző napokat rendeztek Tornyospálcaán a Szabolcs vezér Általános Iskola dolgozói és diákjai.
Negyven fogvatartott befogadásával megkezdte működését a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.
17. *Szabó György* szobrászművész kiállítását láthattuk Nyíregyházán a Városi Galériában.
Megalakulásának 50. évfordulóját ünnepelte a Baktalórántházi Református Szeretetszolgálat.
Dijakkal ünnepelték a Városháza dísztermében azokat a sportolókat, akik 2007-ben nemzetközi porondon is hírnevet szereztek Nyíregyházának.
18. *Szendy Lajos* Büdsszentmihályból elszármazott, Párizsban élő villamosmérnök a franciaországi Magyar Szabadkőművesség értékes dokumentumaival ajándékozta meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Levéltárát.
A mátészalkai Képes Géza Könyvtárban bemutatták *Budaházi István* Ágat a madárnak címmel megjelent ötödik verseskötetét.
Kiosztották a „Káros szenvedélyek” című rajzpályázat díjait.
19. Kölcsy Ferenc halálának 170., a Himnusz születésének 185. évfordulója alkalmából szobrot avattak Nyíregyházán a Megyeháza előtt.
Kósa Ferenc filmrendező 70. születésnapján köszöntötték Nyíregyházán a Magyar Kultúra Napján.
21. Zenés irodalmi összeállítást hallhattunk a Váci Mihály Művelődési Központban *Korhecz Imola* Radnóti-díjas előadóművész és *Érdi Tamás* zongoraművész előadásában. A Móríciz Zsigmond Könyvtárban Átutazók címmel nyílt kiállítás.
- A Magyar Kultúra Napján kitétetést vehetett át *Lakatos Sarolta*, a Kállay Gyűjtemény vezetője, és posztumusz kitétetést kapott *Berki Antal* színművész. Arany Katedra emléklappal tüntették ki *Szűcs Andrást*, a kisvárdai Szent László Katolikus Szakközépiskola tanárát és *Miklós Istvánné* baktalórántházi óvodapedagógust. Csokonai Vitéz Mihály alkotói-díjat *Bárdi Margit* bábszínházi művészeti vezető, Biblioteka Emlékrem-díjat *dr. Vraukóné Lukács Ilona* könyvtáros, Apáczai Csere János-díjat *Papp Istvánné* zeneiskolai igazgató vehetett át.
Elkezdődött a Fiatal Gazda Klubok országos programja, ingyenes előadásorozata Nyíregyházán.
22. Kisvárdán a Művészetek Házában a Weiner Leo Alapfokú Zene- és Művészeti Iskola tanárainak és diákjainak muzsikájával ünnepelték a Magyar Kultúra napját.
Szatmárcsekén a református templomban *Bosák Nándor* római katolikus püspök és *Bölcskei Gusztáv* református püspök tartott megemlékezést.
A Filharmonia hangversenyén Nyíregyházán a Kodályteremben *Teleki Miklós* orgona- és Kincses Veronika Kossuth-díjas énekművész előadását hallhattuk.
Fiatal képzőművészek alkotásaiból nyílt kiállítás a Váci Mihály Művelődési Központban.
Színházon innen, színházon túl... címmel tartott ünnepi előadást a Talán Teátrum színtársulata a Nyírbátori Kulturális Központban.
Márkus Ágnes kerámiáiból és *Háziné Szikora Ágnes* festményeiből nyílt kiállítás Ibrányban, az Ibrányi László Művelődési Központban.
Bakti Károly festőművész Himnusz megörökítő festményét átadta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Központjának.
A Túr vízrendszer komplex rehabilitációjáról szóló fejlesztési program záró konferenciáját tartották Nyíregyházán, a Megyeházán.
Újfehértón adtak számot az elmúlt évben végzett kutatómunkájukról az ország különböző kutatóintézetének, egyetemének munkatársai.
23. Újfehértón a Zajti Ferenc Kulturális Központban kávéházat avattak.
24. Együttműködési megállapodást írt alá Komalafe Omotunde gambiai kulturális attasé és Fülöp István, a megyei közgyűlés elnöke. A Nyíregyházi Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Főiskolai Kara több olyan megyei partnerrel írt alá megállapodást, akik vállalták a főiskolai kar képzőhelyeinek szerepét.
Négy-négy milliárd forintot kap a régió három megyeszékhelye, közöttük Nyíregyháza is az uniós költségvetés hét esztendejében. Ezt az összeget a városközpont, valamint barna mezős rehabilitációra és a lakótelepek felújítására kívánják fordítani.
25. A nyíregyházi Fortress együttes adott koncertet a Mustárházban.

- Ember hova tartozol? címmel a XX. század költőinek és gondolkodóinak verseiből és írásaiból mutatott be válogatást *Galánfi András* előadóművész.
26. A II. világháború után elhurcolt rakamaziakra emlékezett a város önkormányzata a Kálvária templomban.
Megalakulásának 40. évfordulóját ünnepelte Tuzséron a Nagy Sándor Kertbarát Klub.
Az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzat szakmai felkészítő és tájékoztató regionális konferenciát szervezett Nyíregyházán az Inkubátorházban.
27. A Móríc Zsigmond Színház ötödik alkalommal rendezett táncfarsangot.
29. *Dr. Hajnal Béla*, a Debreceni egyetem habilitált főiskolai tanára professzori címet kapott.
Együttműködési megállapodást írt alá a Megyei területi Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a megyei rendőr-főkapitányság a roma lakosság élet- és vagyónbiztonságának javítása céljából.
30. *László János* grafikusművész műveiből nyílt kiállítás a Pál Gyula teremben.
A 39. Magyar Filmszemle versenyprogramjába bejutott a nyíregyházi alkotók *Sárkányok földjén* című filmje.
Az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Kollégium Nyíregyházán tartott konferenciát, ahol kiemelten foglalkoztak a környezetbarát működés kialakításának feltételeivel.
31. *Szentpéteri Éva* tűzománcaiból nyílt kiállítás Nyíregyházán a Szakszervezetek Házában. A nyíregyházi Bessenyei György Irodalmi és Művelődési Társaság rendezvényén *Vengrinnyák János* költő, prózaíró bemutatta „Sors érlelte gondolataim” című kötetét.
Onkológiai konferenciát rendeztek Nyíregyházán a Jósa András Oktató Kórházban.
A Megyeházán tartott információs napon bemutatták az Észak-alföldi Operatív Program aktuális pályázatit.
„Vidékfejlesztési képzés magyar és román résztvevők számára” címmel indított programot a Humán Forrás Alapítvány a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Agrárkamarával és a Szatmár Megyei Kereskedelmi, Ipar és Agrárkamarával.
A Nyírteleki Civil Koordinációs és Szociális Szolgáltató Egyesület „Tanulj, hogy segíthess” program keretében a szociális szakemberek (önkéntesek) részére című projekt záró konferenciáját tartotta Nyírteleken a Közösségi Házban.
- Február**
1. Működésének 20. évfordulóját ünnepelte a bujtosi csarnokban a Start Rehabilitációs Kht., amely eddig több mint 12 ezer embernek adott munkát.
A „Területfejlesztési szakemberek képzése a magyar-román határmenti térségben” című záró konferenciájára került sor Nyíregyházán a Megyeháza Bessenyei Nagytermében.
- Nyíregyházára látogatott Pierre Guimond Kanada frissen megbízott rendkívüli és meghatalmazott nagykövete ismerkedés és kapcsolatépítés céljából.
Tizenegyedik alkalommal rendeztek agrárballt a nyíregyházi Korona Hotelben.
2. A 39. Magyar Filmszemlén Nyírbátor is a filmszemle egyik vidéki állomása lehetett. Két helyszínen, a Báthory Várkastélyban és a Kulturális Központban folytak a vetítések. Ez utóbbiban mutatták be többek között a „Nap jön a menny hajlatán” című a gyöngyösi Biomassza Klaszter és a nyírbátori biogáz-üzem tevékenységét bemutató filmet.
A nyíregyházi Cantemus Kórus bérletes előadásában a Credo címmel hallhattunk hangversenyt Nyíregyházán a Kodály-teremben.
A Kodály Zoltán Általános Iskolában megnyílt az I. Nyíregyházi Finex Gobelinvarró Kiállítás.
4. A belgiumi Ornitológiai Világkiállításon jól szerepelt a nyíregyházi székhelyű Magyar Díszmadártenyésztők Országos Szövetségének küldöttsége.
Káré János festményeiből nyílt kiállítás Nyírteleken a Közösségi Házban.
5. A drágakövek és szerepük az emberiség történetében címmel tartott előadást *dr. Gööz Lajos* kandidátus a Nyíregyházi Főiskolai Központi Könyvtárban.
Fennállásának 40. évfordulóját ünnepelte a Szivárvány Idősek Otthona.
6. Dél-koreai küldöttség látogatott Vásárosnaményba és Tarpára az együttműködési pontok megkeresése és feltérképezése miatt.
A Debreceni Egyetem Főiskolai Karán, Nyíregyházán a megyében elsőként egyetemi diplomát is szerezhettek a hallgatók.
7. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés rendkívüli közgyűlésen *dr. Piko Károlyt* választotta meg a Jósa András Oktató Kórház főigazgatójává.
8. Választó konferenciát tartott „A fiatalok elhelyezkedési esélyeinek növekedése” címmel a XXI. Század Egyesület a nyírbátori Báthori-várkastélyban *dr. Veres János* pénzügyminiszter, *Arató Gergely* államtitkár és *Rezsőfi István* főigazgató helyettes előadókkal.
Oroszország Cseljabinszk megyéjének mezőgazdasági minisztere *Ivan Fjoklin* tárgyalta megyénkben, ahol szándéknyilatkozatot írtak alá Fülöp Istvánnal, a megyei közgyűlés elnökével.
9. A Nyíregyházi Városvédő Egyesület Beszélgetésünk városunkról sorozatában az integrált városfejlesztési stratégia és a belváros rehabilitációs terve volt a téma.
A tiszavasvári kistérségben is megalakult a Leader-program keretében a Tiszatér Helyi Vidékfejlesztési Közösség és a tervezői csoport.
10. Ikertalálkozót tartottak a nagykállói Szilágyi Emlékházban.

11. A megyei közgyűlés támogatja a Városüzemeltető és Vagyonkezelő Kht.-nak a nyíregyházi Szabadtéri Színpad felújítására vonatkozó pályázatát.
12. A megváltás útja Csontváry életművében címmel *Papp Gábor* művészettörténész tartott előadást a nyíregyházi Váci Mihály Művelődési Központban.
13. Farsangi hangversenyt rendezett a Cantemus Kórusintézmény a nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium diákjainak a Kodály Zoltán Általános Iskolában.
„Magyar-ukrán komplex árvízvédelmi, vízgazdálkodási és ártér-revitalizációs fejlesztési tervek kidolgozása a Bereg és a Borzsa vízgyűjtőjére” című projekt záró konferenciáját rendezték meg Csarodán.
A kormány régiók fejlesztésére két kiemelt projekt tervét fogadta el: az egyik a tiszadobi Andrásy-kastély programja.
A nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola és Kollégium pályázati hangversenyén a zenei tagozat növendékeinek hangversenyt hallhattak.
14. „Bachtól a Beatlesig” címmel hallhattuk a nyíregyházi Cantemus Kórus farsangi műsorát a mátészalkai művelődési központban.
Az Észak-alföldi Régióban található alacsony forgalmú vasútvonalak további hasznosításának, illetve működésének lehetőségeiről tárgyaltak a településvezetők és *Felsmann Balázs* GKM államtitkár Vásárosnaményban.
15. A Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet a megye pedagógusai számára ismét megrendezte a báli mulatságot.
A nyíregyházi Önkormányzati Tüzoltóság pályázat útján egy kilencvenmillió forint értékű tűzoltókocsikhoz jutott.
16. Tiszavasváriban a Vasvári Pál Múzeumban első ízben nyílt időszakos kiállítás a múzeum hímezsgyűjteményéből.
Hagyományteremtő szándékkal rendezték meg a cégvezetők bálját Nyíregyházán.
17. Diákolimpiát nyert a nyíregyházi Vasvári Pál Gimnázium röplabdacsapata. A diákolimpiai döntő legeredményesebb edzőjének titulálták *Balázs Istvánt*, a gimnázium testnevelő tanárát.
18. „A mi tájaink” címmel nyílt meg *Petrusák János* festőművész kiállítása a Móricz Zsigmond Könyvtárban.
Tiszabercelen az elmúlt évekhez hasonlóan egyhetes rendezvénysorozattal emlékeztek Bessenyei György író, költő, filozófusra.
20. *Pitti Katalin* Liszt Ferenc-díjas énekművész műsorát láthattuk az újfehértói Zajti Ferenc Művelődési Központban.
Nyíregyháza testvérvárosából, Harbinból ötfős delegáció érkezett Nyíregyházára.
21. A nyíregyházi születésű *Lakatos Tamás* festőművész műveiből nyílt kiállítás Rakamazon a művelődési központban.
A Felső-Tiszavölgye LEADER Akciócsoport tagjai főbb csapásirányaiiban elfogadták a térség vidékfejlesztési stratégiáját.
22. Nyolcadik alkalommal kulturális és szórakoztató programokkal rendezték meg a Fialatok Napját Újfehértón.
Miko Haljas Észtország magyarországi nagykövete a Kodály Zoltán Általános Iskolában megrendezett ünnepi hangverseny és fogadás keretében emlékezett Észtország függetlenségének 90. évfordulójára. Fellépett a Revalia Férfikar Hirvo Surva vezényletével.
Beregszász elavult szennyvíz- és ivóvízkészletének korszerűsítésére Beregszász és Nyíregyháza önkormányzata közös céget hozott létre Kárpátvíz Kft. néven.
23. A Kisvárdai Várszínház- és Művészetek Házában ismét megrendezték a Kisvárdai Kifutót, amelyen 10. alkalommal tartották meg az amatőr énekes- és szolisták versenyt, amelyre 61 versenyző jelentkezett, és 9 díjat osztottak ki.
Jubileumi Nemzetközi Cinkefőző Fesztivált rendeztek Szatmárcsékén.
A Móricz Zsigmond Színház társulata bemutatta a „Kellemes húsvéti ünnepeket!” című komédia premierjét.
Területi borversenyt rendezett a Mátészalkai Szőlősgazdák Egyesülete.
24. Nyíregyháza, mint a Művészetek Palotájának vendége bemutatta kulturális értékeit.
26. „A fejlődés legyen tradíció a Nyírségben” konferenciasorozat részeként Újfehértón piacképes humán erőforrásról hallhattunk előadást.
„Aztán mi végre az egész teremtés” címmel *dr. Tóth Ferenc* egyetemi docens tartott előadást Nyíregyházán a művelődési központban.
A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Iparkamarában rendezték meg a Plato-program Ukrajna Zárófesztiválját.
27. Élet a nemzetközi úrállomáson címmel hallhattunk csillagászati előadást Nyíregyházán a TIT Jurányi Centrumban.
Együttműködési megállapodást írt alá a Nyíregyházi Főiskola rektora és az IT Services Hungary Kft. ügyvezető igazgatója a közös kooperatív képzésről.
A Pál Gyula Teremben megnyílt Síró Lajos és Soltész István fotóművészek közös tárlata.
28. Az Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban a Bessenyei Társaság emlékestjén emlékeztek Berki Antal színészre és mutatták be Korrajz című kötetét.
Megrendezték a Plato-program Ukrajna zárókonferenciáját.
A Vidéki Repülőterek Szövetségének tagjai soros ülésüket Nyíregyházán tartották.

29. Olimpiai falat avattak a Nyíregyházi Főiskola Sporttudományi Intézetében, azon sportolóknak, akik az olimpiai játékokon szűkebb hazájukat képviselték.

Budapesten az „Utazás 2008” nemzetközi idegenforgalmi kiállításon láthattuk *Kéry Péter*: „A szatmári szilvápalinka története” című filmjének ősbemutatóját.

A demecseri Erkel Ferenc Művelődési Ház- és Könyvtárban a Mandala Dalszínház bemutatta a „Valahol Európában” című musicalt.

A Talán Teátrum Nyírbátorban a Kulturális Központban mutatta be a Tökmakk című békai komédiát.

Holló László-hetet szerveztek Tiszadadán a Holló László Általános Iskolában.

A nyíregyházi Vécsey Károly Általános Iskolában rendezték meg a X. Jubileumi Vécsey–Vásárhelyi Kamara Néptánc Népdaléneklési Versenyt 17 művészetiintézmény részvételével.

Nyírbátorban a városi önkormányzat és a Kulturális Központ szervezésében került sor a II. Renszánsz Farsangi Felvonulásra és rendezvényre.

A romák jogai az Európai Unióban címmel rendeztek konferenciát Nyíregyházán, a Megyeházán.

Március

1. *Megyery Géza* kúriai bíróra és a Megyery családra emlékeztek a IV. Kemecei Helytörténeti Konferencián.

3. A Bem József Iskolában megnyílt Szepessy Béla grafikusművész kiállítása.

4. Régi- és kortárszenei estet tartottak a Vikár Sándor Zeneiskolában.

Francois Favre: Mani Kelet Krisztusa, Nyugat Buddhája című könyvét mutatták be a Móricz Zsigmond Könyvtárban.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulat tanácskozást szervezett Ungváron.

Szakolyban rendezték meg a „Fejlesztési lehetőségek a 2007-2013 időszakban a Nyírség Helyi Közösség településein” című programot.

5. A Kodály Zoltán Általános Iskolában tartotta bemutató koncertjét a nyíregyházi Hölgykoszorú.

A Kisvárdai Városi Könyvtárban beszélgettek *Francois Favre*: Mani Kelet Krisztusa, Nyugat Buddhája című könyvéről.

„A fafaragás ifjú mesterei címmel” nyílt kiállítás Nyíregyházán, a Térgalériában.

A Parlagfümentes Magyarországért Tárcaközi Bizottság a TIT Jurányi Centrumban tartotta a 2008. évi programnyitó rendezvényét.

A Zrínyi Ilona Gimnázium sportcsarnokában Ki mit gyűjt? címmel rendeztek nemzetközi találkozót.

A nyíregyházi Pedagógiai Intézet a Búza utcáról Sóstóra költözött.

6. A megyei közgyűlés döntése alapján a Bujtosi Szabadidőcsarnok és Megyei Sportintézet új vezetője Máthé Csaba, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatóságának új igazgatója *Bene János*.

A Móricz Zsigmond Kulturális Egyesületben bemutatták *Futaky László* Kapocs – szerzők-művek, könyvtárosok című kötetét.

Háziné Szikora Éva, a Benczúr Gyula Képzőművészeti Szakkör tagjának festményeiből nyílt kiállítás Nyíregyházán, a Bencs-villában.

A Demján Sándor Alapítvány a nyírbátori kistérség, valamint 5 határon túli Nyírbátorral szomszédos település szegény sorsú gyermekei, fiataljai tanítását 5 éven át évi 200 millió forinttal támogatja.

Átadták az Értetek Karitatív Egyesület segítségével korszerűsített nyírpilis óvodát.

Informatikai igazságügyi szemináriumot tartottak Sóstófürdőn.

7. Az országos médiapremier után a Sóstói Múzeumfaluban is bemutatták *Kéry Péter* szatmári szilvápalinka történetéről szóló filmjét.

Nyíregyházán a Bujtosi Szabadidő Csarnokban megnyílt a Vakáció Utazási Kiállítás.

Bodnár István A mesék birodalmában. Barangolás Szabolcs-Szatmár-Beregben című kötetéről a nyíregyházi Centrál Hotelben hallhattunk ismertetőt.

A Móricz Zsigmond Színház bemutatta *Egressy Zoltán*: Fafeye, a tenger ész című zenés vígjátékát.

8. A Nyíregyházi Főiskolán a Magyar Biokultúra Szövetség, a Kelet-magyarországi Biokultúra Egyesület, a Megyei Agrárkamara és a házigazda intézmény összefogásával rendezték meg a XVI. Biokultúra Találkozót.

A Harmónia Kamarakórus bemutatta *Saint Exupéry* – Sillye Jenő: A kis herceg című zenés színdarabját.

Az Év embere a megyében díjat *Tasnádi Csaba*, a Móricz Zsigmond Színház igazgatója kapta.

Nyíregyházán junior országos bajnokságot nyert a Betonút –NRK csapata.

9. A Nyíregyházán megrendezett II. Futár Borbál-on is *Tasnádi Csaba* színházigazgatót választották az év emberének.

11. A Közép-Európa Táncszínház: Karaván című előadását láthattuk a Móricz Zsigmond Színház Krúdy Kamara Színpadán.

A Nemzeti Énekkar és a Szabolcsi Szimfonikus Zenekar koncertet adott a Kodály Zoltán Általános Iskolában.

Demecserben, a művelődési házban *Koltay Róbert* rendezésében bemutatták *Eisemann-Szilágyi*: Én és a kisöcsém bohózatát.

- A Kisvárdai Várda-Drink Zrt és az érpataki Zsindelyes Pálinkafőzde dobogós helyezést ért el az Ausztriában megrendezett Destillata 2008 rendezvényen.
- „A fejlődés legyen tradíció a Nyírségben” konferenciasorozat keretében Kállósejében, a Közösségi Házban tartottak előadást.
12. „Mély a múltunk kútja” címmel tartott előadást *Jankovics Marcell* Nyíregyházán a Kodály Zoltán Iskolában.
- A Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács jóváhagyta a Tiszavíz Vízérmű Kft Tiszalöki Vízérmű rekonstrukciójának pénzügyi tervét.
13. A Művészeti Hetek alatt harminchárom rendezvényére várta a kulturákedvelőket a Váci Mihály Művelődési Központ és Gyermekcentrum.
- Megkezdődött a hatodik Pro Archi Nemzetközi Ifjúsági Vonószekari Fesztivál Nyíregyházán.
- A Móricz Zsigmond Könyvtárban kiállítás nyílt *Kádas Kati* grafikus-festő műveiből, ahol Áttelepülésem története című könyve is bemutatásra került.
- Negyedik alkalommal nyílt kiállítás a tiszadadi Tájházban az országban egyedülálló helyi Gyermek Erengyűjtő Szakkör gyűjteményéből.
- A Magyar Sajtó Napja alkalmából *Galambos Béla* szerkesztő „Kézművesipar Szolgálatáért”, Haskó József újságíró és *Szarkáné Kövi Márta* megyei vöröskeresztes titkár a Honvédelemért kitüntetés II. fokozata, *Fullajtár András* újságíró a Vám- és Pénzügyőrségért Érem ezüst fokozata, *Bagoly Dániel* újságíró Nívó-díj kitüntetésben részesült. A Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt kitüntetését *Lőrincz Károly* ny. ügyvezető igazgató, dr. *Mezősi Pál* osztályvezető és *Tar Jánosné* gimnázium-igazgató, a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt kitüntetését *Pataki László* polgármester kapott. *Tasnádi Csaba* színházigazgatót Jászai Mari-díjjal tüntette ki a szakminiszter.
14. A RE-flex Moderntánc Stúdió a Nyíregyházi Főiskola Kodály termében tartotta hagyományos tavaszi táncestjét.
- A kisvárdai Somogyi Rezső Általános Iskola volt és jelenlegi tanítványai közreműködésével a Várszínház és Művészetek Házában rendezte meg a Somogyis csillagok című hagyományos kulturális, művészeti rendezvényét.
15. *Keresztúry Sándor* festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás a Szamoszegi Galériában.
17. A Vikár Sándor zeneiskolában hallhattuk a Megyei Pedagógiai Napok nyitóhangversenyét.
20. Megnyílt Normantas Paulius fotográfus Keleti szél című kiállítása a nyíregyházi Városi Galériában.
- Polgár László* Kossuth- és Liszt-díjas operaénekes estjét hallhattuk a Váci Mihály Kulturális, Művészeti és Gyermekcentrumban.
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Kht. megszervezte az „Innovációs menedzserképzés” című projekt zárókonferenciáját.
21. A Nyíregyházi Állatpark megnyitotta a látogatók előtt a Dél-Amerika Házat.
25. A Nyíregyházi Főiskola adott otthont a XI. Országos Felsőoktatási Környezettudományi Diákkonferenciának.
- Tóth Sándor* szobrászművész 75. születésnapján köszöntötték a Bencs-villában.
27. A Nyíregyházi Művészeti Hetek keretében a Mandala Dalszínház bemutatta a János vitéz című daljátékot a Váci Mihály Kulturális, Művészeti és Gyermekcentrumban.
- Ünnepélyesen is felavatták Tiszalökön Közép-Európa első magántőke bevonásával épült büntetés-végrehajtási intézetét, amelyen *Draskovics Tibor* miniszter is részt vett.
- A tiszavasvári kistérségben az országban elsőként avatott Új Magyarország Pont ügyfélszolgálati Irodát *Bajnai Gordon* miniszter.
- Az Agroker Holding Agroker-napok rendezvényén az előadások mellett gépbemutatóra, szaktanácsadásra is sor került.
28. A Sakura gyermekkórus és több zenei szakember vendégeskedett a Kodály Zoltán Általános iskolában, ahol *Szabó Dénes* Kossuth-díjas karnagy tanórán is részt vettek.
- Megnyílt *Vízi Ernő* kiállítása a Szakszervezetek Házában.
29. A Kodály Zoltán Általános Iskolában a Cantemus Gyermek, illetve Vegyeskar, a Pro Musica Leánykar és a Banchieri Együttes előadásában hallhattunk válogatást a zenetörténet miskompozícióinak Sancrus-Benedictus tételeiből.
- A Primavera balettegyüttes koncertestjét láthattuk a Váci Mihály Kulturális, Művészeti és Gyermekcentrumban.
- A Történelmi Vitézi rend szervezésében siremlék avatásával emlékeztek elhunyt rendtársuk vitéz dr. Béres József Széchenyi-díjas kutatóra.
30. Nyíregyházán a Móricz Zsigmond Színház adott otthont az Országos Diákszínházi Regionális Találkozónak.

Összeállította: *László Gézáne*

TARTALOM

monográfia

BENE JÁNOS: Nyíregyháza 1848–1849-ben 291

történelem

TATAI ZOLTÁN: Kézivezérlés a településfejlesztésben. Személyes emlékek a megye településfejlesztésének múltjából (2) 309

KORMOS GYULA: A nyíregyházi evangélikus Nagytemplom orgonatorténete, kántorai 317

valóság

KUN ISTVÁN: A nyomorúság forrásai 360

interjú

MARIK SÁNDOR: A maradandóság és az állandóság szimbóluma. Beszélgetés dr. Nagy Ferencsel, a Megyei Levéltár igazgatójával 376

művészet

KULCSÁR JÓZSEF: Kállai nóták 386

szemle

Újra virágzik a Vay-kastély (*Mohácsi Endre*) 389

Vízimalom az Erdőháton (*Mohácsi Endre*) 390

A cigány népesség élethelyzete és kitérési lehetőségei (*Jóna György*) 390

Tirpák daloskönyv (*Ferencziné Acs Ildikó*) 393

Városi elit, városi önkormányzat a 20. század elején (*Kujbusné Mecsei Éva*) 395

Arisztokraták ma – 21 főnemes a XXI. században (*Marik Sándor*) 401

Gondolatok a kisvárdai várinventáriumok olvasása közben (*Éri István*) 403

Nyíregyháza felszentelt helyei (*n. p.*) 405

Pille rácsok közt (*Sz. Tóth Gyula*) 406

krónika

Bibliográfia 2008. január 1–május 31. 409

Eseménynaptár 2008. január 1–március 31. 411

Összeállította: *László Gézáné*